

بوسنه وهرسك مسلمانلری

میلادك یدنجی عصرینه طوغری قاریات طاغری طرفدن صرب، خروات، سلووه نامنده اسلاو طائفه منسوب اوج عشیرت کلوب بوطور اقدیده اسکان ووطن ایتشندرد.

بواوج عشیرت هر نه قدر عینی فاملیایه منسوب ایسه لده قرون وسطی ده مختلف دولترك تحت اداره سنده بولونقلرندن مرور زمان ایله یكدیكرندن کیندکجه تباعدایدوب بربرینه عادتایانجی کبی اولدیلر. هر عشیرتک کندیسه مخصوص طرز حیاتی، افکار و حسیاتی، عادات و غنعاتی وارییدی. دین و مذهب تفرقه سی بونلرک آراسه کیرنججه دهها زیاده بربرلندن ایرلدیلر. استانبولده کی روم ایمپراطورلری طرفدن نشر نصرانیت مقصدیله کوندریلان اورتودوقس پاپاسلر «تراسیا» طریقیله مرور ایدرک ما کدونیا و صربستانه دخول ایله خرسیتیانلق دینی تلقین واورا اهللسنی اورتودوقس مذهبه ادخاله موفق اولدیلر.

دیگر طرفدن رومادنده قاتولیک پاپاسلری خرواتستان، سلووه نیه، و بوسنه هرسك طرفلرینه یاییله رق قاتولیک دینک انتشار و توسعی تامین ایتدیلر. جنوب اسلاو قومی متحدالجنس و متحداللسان بر قوم ایکن شرق ایله غربدن یعنی استانبول ایله رومادن کلن بوایکی نفوذ دینی به معروض اولدقلری ایچون بربرندن ایرلدیلر. عادتایر آنا ایله بر بابادن طوغان و طوغان طوغان بربرینه صرتلری چویرن ایکی قارداش کی اورتودوقس ایله قاتولیک دینی قبول ایدرک بری استانبول کلیسایه تبیت و دیگر رومایه قوه جاذبه نه میل و رغبت ایتدی. او اناده بوسنه ده کی احوال سیاسیة پک قاریشیق ایدی. بر طرفدن حجار قراللری بوسنه ده کی خروات قاتولیکلری کندی اداره لری آلتنه آلق ایچون اوغراشیورلر ایدی، دیگر طرفدن روما پاپاسلری بوسنه ده کی قاتولیک کلیسایینه لاتین لسانک ادخاله چالیشیورلردی. بوایکی تضییق اجنبی به قارشو کندیلرینی مدافعه به چالیشان بوسنه خرواتلرینک بر قسمی قاتولیک دینندن نفرت ایدرک «پاتارهن» مذهبی قبوله باشلادیلر.

میلادك اوتنجی عصرنده بولغارستانده نشرینه باشلانیلان بومذهب یواش یواش غربه طوغری ایلرله یهرك اون اوچنجی واون دردنجی عصرده بوسنه به دخول ایله اوقدو توسع وانتشار ایتدی که بوسنه نك اکثر قراللری ایله همان بوتون اعیان و اشرافی بومذهبه سالک اولدیلر.

«پاتارهن» مذهبک ماهیتنه کلنججه: بومذهب قدیم ایرانک «تنیه الهیه» اوزرینه مؤسس اولان دینندن ماخوذدر. «دراپر» کندی «نزاع علم و دین» نام اثرنده بو دینندن بحث ایدرکن دییورکه: «ایران دینی کائناتک خالق، محافظی، حاکمی اولمق اوزره بر عقل اول و عقل کل بولوندیغه اعتقاد ایتمکدن عبارت ایسه ده بو دنیا ده مشاهده ایلدی کمز احوال حسنه و قبیحه نك هانکی اسبابدن نشئت ایتدیکنی کوسترمک ایچون عجملر اله واحد ذوالجلالدن باشقه بری نوردن دیگر ظلمتدن متولد ایکی قوت دهها اعتقاد ایدرلر ایدی که بو قوتلر دخی قدیم و مستقل عد اولنورلر ایدی. نوره اسناد اولنان «هرمن» وظلمته اسناد اولنان «اهرمین» نامنده کی الهلر من القدیم یكدیكریله جنک وجدالده اولوب دنیا ده کی خیر و شر و نوع بشرک طبعنده کی نیک و بد احوال شو جدال ازلینک نتیجه سیدر.

«پاتارهن» مذهبک اصول عبادتی پک بسیط ایدی. معبدلری خصوصی اولر و یا طاعده کی مغاره لر ایدی، معبدلرنده صورت و صنم یوق ایدی. توراتی انکار ایله یالکیز انجیل شریفه ایمان و موجینجه عمل ایدرلردی. دنیا ثروتی استحقار و حیوان اتی یمکدن امتناع ایدرلردی. آدم اولدورمه سنی قطعاً تجویز ایتزلردی. محاربه ده دشمنک قتل و جنایت ایشله یین بر آدمک مجازاتنا اعدامنه اصلا مساعده ایتزلر ایدی.

یوقاروده بیان ایلدیکی اوزره بوسنه ده کی خرواتلرک بر قسمی «پاتارهنلری» قبول ایدنججه اشبو مذهب جدیدک محوی ایچون پاپانک تشویقیله حجار قراللری طرفدن بوسنه نك علیه اهل صلیب محاربه لری آچیلدی. متعدد محاربه لده مغلوب اولان بوسنه حکمدارلری مجبورییت تحتنده اوله رق کندی طائله لری ایله اشراف و توابی ایله مذهب جدیدی ترك و تکرار قاتولیک دیننه رجوع